

TWENTSE Post

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

Wrnd. Hfd. Red. J. W. M. Gigengack

NR. 12 DEC. 1963 2^E JRG.

Uit de inhoud

Vrede op aarde	pag. 2
Middewinterstied	pag. 3
Den beroemdsten	
[gentenslag]	pag. 5, 7
Twentekanaal	pag. 9
Culturele horigheid	pag. 11
Klootscheeterswedstried:	pag. 13
Kuiern um 'n heerd	pag. 17

Redaktie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 51 Hengelo (O.) Tel. 17987
Bank: De Twentsche Bank N.V. Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 3.60 per jaargang
Losse nummers 35 cent per exemplaar

Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

Een boodschap en een lied voor ons allen

VREDE OP AARDE

Vorige maand, op 22 nov. werd John Fitzgerald Kennedy, de 35e president van de Ver. Staten doornoodlottige schoten in Dallas (Texas) vermoord. Over zijn dood heerste in de gehele wereld grote verslagenheid.

Nog vers in ons geheugen ligt de herinnering aan de gewelddadige dood van John F. Kennedy, de jonge president van de Verenigde Staten, kampioen van de vrede en de vrijheid, die in drie jaar tijds 'n beslissende rol heeft gespeeld in de wereldpolitiek en zelfs zijn tegenstanders bewondering wist af te dwingen.

De West-Berlijnse burgemeester Willy Brandt, zei: „Ik heb het gevoel alsof een licht is uitgegaan, uitgegaan voor alle mensen die op vrede en vrijheid hopen en op een beter leven”.

Het verlangen naar vrede en vrijheid is zo oud als de mensheid. In de voorbije weken hebben wij mogen ervaren hoe honderden miljoenen, vurig verlangend het hoge goed van vrede en vrijheid veilig te stellen, elkaar vonden in een diepe verslagenheid over het verlies van een vredeskampioen, de eenvoudige Kennedy, symbool der hoogste menselijke idealen.

Ook het Russisch partijorgaan „de Prawda” huldigde Kennedy als „een man des vredes, die werkte voor een gezondere internationale situatie.”

Lamalfa, de belangrijkste man in de Italiaanse republikeinse partij, reageerde op het overlijden van de Amerikaanse president met de woorden: „Na de dood van paus Joannes XXIII, is Kennedy's dood het grootste verlies dat de mensheid kon treffen.” Daarmee refereerde hij aan het heengaan dit jaar van de over de gehele wereld geliefde en diep betreurde kerkvorst Angelo Giuseppe Roncalli, de paus van de eenvoud en menselijkheid, die door zijn encycliek „Vrede op aarde” en zijn oproep tot het tweede Vaticaanse concilie voor allen die naar vrede hunkeren en naar eenheid van geheel de christenheid verlangen, een vader van de goedheid is geworden.

De boodschap, die deze groten der aarde dreef tot hun werk des vredes is de boodschap van het Kind dat geboren werd in de kerstnacht. De boodschap van liefde, ons in het ontroerende lied van kerstmis zo welbekend: „Ere aan God in den hoge en Vrede op aarde aan de mensen van goede wil.”

Een boodschap en een lied voor ons allen.

Op 3 juni van dit jaar doofde het leven van paus Joannes XXIII als een kaarsvlam, rouw brengend over Rome en de wereld.

Omslagfoto: Midwinterhoornblazer van de beeldhouwer Jan van Eyl, aan de buitenzijde van Hengelo's stadhuis-toren; foto Wim van Oosterom, Hengelo.

Winterlandschap in Woolde (bij Hengelo)

Middewinterstied

Waleer um de middewinterstied
 As de dage kot zint en d' aovende laank,
 Dan schikken wi'j mangs um 't knappende veur
 En kwammen aover aole vetelsels te gaank.
 Boeten was dat stikdeusteren nach,
 Dao steuf den snee, dao boezen de wind,
 Mi,j heugt nog zoo good, wat der dan wör veteld;
 Dat vegets dow nich gaauw wat di'j good was as kind.

Oop mènskén en muren en koppergerei
 Spöln flak'krend nen schien van 't haolt oop 'n heerd;
 In de heuke bleef 't schem'rig en zwat oop de del,
 Dao reuren zik mangs nog 'n beest, of 'n peerd.
 De manleu maken nen korf, of ne haark
 't Aole scheper brei'jn ne zökk bi'j 't veur,
 Mooder zat 't kotste bi,j de löchte en spun
 En wi'j, kinder, schellen tuffeln vuur eer.

Cato Elderink.

Diverse plaatsen

J. A. Lesscher & Zn.SAASVELD - TELEFOON 238
Smederij en Reparatieinrichting - ExpeditieHandel in landbouwwerktuigen, melk-
machines, tractoren, bromfietsen enz.

COÖP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht
ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

Waarum ze bij

«De Eendracht»

IN TUBBIGE

de botter, kees, pap en yoghurt haalt?
Omdat de produkten van
De Eendracht goed bevaalt

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging

Deurningen

Tel. 05402-201

Veevoeder, Meststoffen
Brandstoffen, Zaaigoed
Pootgoed, Div. artikelen

Alle veevoerders onder CLO-controle

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoerders

Ruwoeiders

Brandstoffen

BOERENLEENBANK

Albergen

De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bankBookweite is 'n lekker en ge-
zoond etten, as pannekoek
of niejmoods as vlokken. Nemt
mel of Billy Quick bookweiten-
vlokken van de Grutter oet
Boorn**Erven ten Cate**
BORNE**Kopen bij de Spar
Is sparen bij de koop**DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMENRUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS**Gem. Energiebedr. Rijssen**Wee rekken kan geet naor
zölfbediening**PARAAT**Glanerbrug: bie TET-bushalte
In 'n lunchroom kôj lekker etten en dreenken**stalen anti-sliptraptreden, trappen en bordessen**

- * Uitglijden bij olie, vet, ijs of sneeuw niet meer mogelijk
- * Zeer lichte en goedkope constructie
- * Prima referenties van grootindustrie en architecten

DIJKHOF - HENGELO

FABRIEK VOOR METAALBEWERKING

Opgericht 1921

Beukweg 4

Tel. 3480/3581

enschede

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.**Voor betere schoenen Rommelaar**

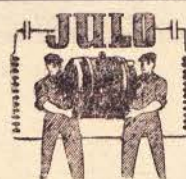
VAN LOENSHOF 31

VEILIG en COMFORTABEL

TOURINGCARBEDRIJF

M. ZINGER

Emmastraat 91 Enschede Tel. 4827

Van Loenshof 10
Tel. 5271Filiaal:
Ollemolen-
singel 37
Tel. 6118

Motor defect?

naar JULO

direct!!!

Pyramontstraat 15-19
ENSCHDE**Voor herenkleding
het beste bij Besters**

Van Loenshof 12, Enschede

de „Twentse Post“staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de kultuur in deze streken**en „CO-OP OOST“**staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de consument. Ook voor Uw belangen en
die van Uw gezin**„Co-op Oost“**met vestigingen in geheel Twente
en in de Gelderse Achterhoek.

Kruidenierswaren - vlees - brood - banket - textiel - schoenen - kleding - brandstoffen - huish. art. enz

Meester Vloedbeld:

Den beroemdsten gentenslag

Wat is 't a lang eelen! En wat is völ veranderd! Nog heuren i'j baowen ons Tukkerland nich 't grommen en grawweln van de vleegmesien en nog soezen gennen ouwto as nen lösgebrökken duvel aower onze grintwëgen. A'k mi'j good herinner, dan zag i'j nog pas de eerste fietsen in Twente, lompe trèewëgenkes met 'n hoog zadel en dunne massieve bän.

Oop de boerenhuze lag, van binnen en boeten, nog dudelik het stempel van eren Saksischen kom-of. Hoog an 'n vuurgevel stön het Christelik kruus, mer an de achterkant van de oole schöpkes zag i'j vaak nog de peereköp, as symbool van Saksendom. Klinken i'j de baowenduur lös en stappen i'j aower 'n zul de kökken in, dan koj ow verbeeln in 't lösse hoes van vuur doezend jaor te wëen.

De ogen mossen eerst wennen an den wit-blauwen damp, den höng in de hele ruimte van de vloer tot 'n balken, want de sliert'n en krullen van 'n rook vunn'n nich gemakkelik de weg nao den zwatten boozem. Trankiel trippeln 'n hanen met zienen harem duur de kökken, jao hee wipp'n driest oop de taofel, klappen met ziene vlochn, stök zien'n kop in de heugte en leut weten, datte hier könnik was.

Mangs snuffeln 'n vazelvaarken ni'jsgierig in 'n etpot, den oop de heerdplaat stön. 's Aowens, as 't ölilielämpken vergeews perbeern de wiede ruimte wat lech te gewen, dan koj ow nog better verbeeln bi'j nen oolen Sakser te wëen. In 't halfdonker, achter oop de del, norken en knorren de vaarken in eer smerig schot. De beeste stökken de kop in 'n hogen heuwal, den de knech eer vuur har smetten; i'j konnen 't ruusken heur'n en ok 't malen van de grove bekken. Now en dan koj de muze vernemmen oop 'n zolder en störrig leuten zik de hiemkes heur'n achter 'n stapel.

Bi'jnao zestig jaor zint sind dee

dagen hen gaon, mer heel good kan ik mi'j nog de aartsvaderlike gestalte vuurstellen van den oolen boer, den 'n besten gent (mannetjes-gans; redactie TP) van heel Twente har. Ik zee em nog met zienen vasten landmettrestred nao de late kaarke stappen, recht-oop en staark as de eeken um zien hoes. Piel in de heugte heule zien'n kop tot op hogen leaftied, schoonwal hee antlesten gebroek mos maken van nen knoestigen koezen um

Kort verhaal

ziene stiewe beene bi'j te springen. Zeek wödden kennen hee nich, de dood halen em, dow de rääks van zien uurwark tot 't leste kämken versletten wadden.

Nog zee'k em in 't staarfhoes bi'j 'n heerd zitten, as ter in de boerschop enen dood was en de leu in 'n aowend te hoope kwammen, um vuur de eewige rös van 'n doden te bidden. As ze dan almaol oop de kneen völlen en zien plechtig „Ik geloof in God, den Almachtigen Vader" duur 't wiede halfdonker van 't lösse hoes klönk, dan heuren i'j in dee weure het Credo van 'n vrom en ooprech geleuwig man.

De hoonder mochn taokstern oop 't rek en de toefvinken in de köwkes an de wand mochn slaon, dat 't zo kettern, dit kon de vromme stemming van 't biddende volk nich schaden. De beeste mochn neerkawwen en de hiemkes eer „kri, kri" laoten heuren, het störrige „Wees gegroet, Maria" klönk ter misschien nog inniger duur.

Al lustern ik geern nao de sonore stem van den vuurbidder, toch was ik aait bli'j, as de dree letni'jen an de buurt kwammn, want de kleane, kantige steentjes konnen zo vernienig in de kneen kniepen. Ik mos mi'j aait verwonderen aower 't geheugen van 'n ooln boer, den de Letni'jen van Alleheiligen en van de Moedergods oet 'n kop kon en

ze vuurbidden, zonder ook mer eenmaal an te stooten. Mer asse antlesten met staarke stem zea: „Heer, geef hem de eeuwig rust", dan geleuw ik, dat de meesten met mi'j wa nen zachten zucht leuten gaon en net as ikke de zeere kneen wreewen. „Morgen um dissen tied wier bidden", heuren i'j em nog zeggen baowen 't gestommel oet en 'n minuut of wat later was 't stil in 't staarfhoes.

Minder good kan'k mi'j de man as ganzentuut vuurstellen. Dat kwam misschien, umdatte nen ean van ons of wonn'n. Mer wa zag ik vaak, a'k met andere wente langs ziene boeri'j kwam, ziene grote koppel ganze. Met ontzag keken wi'j dan nao den kolsalen gent, den in 't vuurjaor, asse waken aower zien kroost, ons zo vergeld kon angloepen en ons bi'j de boksepiepen griepen. 't Was nen groten vogel, wit met 'n groot, gries hart oop de ruw.

Woewöl gentensläge hee a met maakt har tegen ziene soortgenoten, kan'k met gen meuglikheid zeggen. Mer aait har 't ziene tegenpeti'j an de nôt kregen. Mangs harre em in minder as vief minuten a tegen de grond höwwen met ziene staarke vlochn. Mer mangs ook harre meer as dree kwatteer mutten wosseln, as nen andern könnik tegen em in 't veld kwam.

Mer non zol 't wa gaauw daon wean met ziene heerschappi'j, zeaden ze! Wondern wödden verteeld van nen jongen gent in Saassel. In kotten tied harre tot now too met de genten in de naoberschop of erekkend. En dat kon ook wa gen wonder heten, want hee was nen zön van onzen gent, hee har van zien vaar 't staarke lichaam en de onmöndige krach van de vlochn kregen; zee zeaden zölfs, datte ook de „tactiek" van 'n onzen toopassen.

En oop nen goon naomiddag in 't vuurjaor göng 't van hoes tot hoes (Zee wieder oop bladziende zeum)

almelo

Wekblad Roeten Dree

Tel. 05490-3163

Postbus 22

Heel de stad least dit blad
(en ook 't Aadorp, Harbrinkhook,
Bornerbrook en Zeendern.)

Veur MEUBELS en allens, wat
er zo biejkomp kieken, naor:

TOON a.d. Tuinstraot

Tel. 3880

Coöperatie De Landbouwcoöperatie

is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.

COöP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo

Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

drogisterij - parfumerie

PRÜMERS

Bornsestraat 72 - Tel. 5650

Het huis voor geschenken

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' n veertoer. Weer völ later
'n zeuvenproonk. Rechtervoortfoxtrot,
wals en cha cha cha in niemoodse
daansscholen:

Ans en Wim POLMAN

Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

Herenkleding, hoeden, modes

APARTE GENRE

Oostvogel

Sinds
1795

GROTESTRAAT - ALMELO

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

FOTO ROOS SINDS
1905

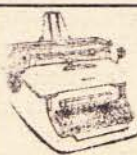
foto-service

Bornsestraat 26, Tel. 2563

Nutsspaarbank UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22

Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

Olympia

Tel- en Schrijfmachines

G. H. v. d. VEEN

ALMELO. Tel. 2666

HENGLO. Nieuwstr. 38. Tel. 3159

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
[BENOEDIGDHEDEN

in de beste kwaliteiten !!!

Door grote
omzet
lage prijzen
bij:

A.B.T.B.
ALMELO

Landhuis Grafisch Bedrijf
de drucker voor de tukker

DIVERSE PLAATSEN

BOERENLEENBANK

Eubbergen

De spaarbank voor iedereen

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

hengelo

N.V.

out-
bewaterking
ENGLO

Interieurspecialisten

Chopinstraat 11 - Tel. 3798

Econ. Dir. J. M. Prinsen

Chopinstraat 12 - Tel. 3798

Verantwoorde

Twente souvenirs

Tuugkist (voor leden f 7.50) f 8.50
Wandloper („ „) f 8.50
Tafelkleedje („ f 3.—) f 4.—
Eikenhouten Geveltekens, varië-
rend van f 8.50 tot f 15.—; (leden
10 procent korting).

VVV Hengelo

Den beroemdsten gentenslag

duur onze boerschop: „Toeken Goonsdag nen gentenslag tusken 'n onzen" - zo beschouwen wi'j em almaal - „en den oet Saossel."

Wat kreup de tied lankzaam hen! Wi'j, jonge vente, zatten net zo good as de groten glad vol van den gentenslag. Aower dag sprökke wi'j der van en 's nachens dreum'n wi'j der van. 't Wödden Zöndag, 't wödden Maondag, 't wödden Ding-seldag en dan kwam eindelijk den groten dag. Oop zien minsten 'n uur vuur de tied stön ik met andere vente oop de weg bi'j de boeri'j. Wat doeren dat wochen wier lang! Wat völ dat zoer! Antlesten, dao klinkt de duur lös en de boer stapt naor boeten. Onder 'n linkeraarm heffe zienen zwaoren gent, den driest in 't ronne kik; in de rechterhand hooit hee zienen stewigen gaostok. Achter em loopt 'n stuk of wat andern, elkes met ne ganze onder 'n aarm en 'n pa oopschöttinge met heuikörve woe zäkke aower hen zint spannen. In de heuikörve piept gaanzekeuken; zee zölt temet duur eer gepiep eeren stamvader anvuren.

Wi'j sloet ons bi'j den ooptoch an. Eerst geet 't de kanaalbrugge aower, dan langs de mooie Weemse-ler möl; non gao'w 'n brook in, passeert bi'j Scholten Reimer 't smalle vonder en dan stao'w a gaauw in de grote maot, woe den beroemdsten gentenslag van Twen te plaats zal hebben. Wi'j jongs heulen ons bi'j 'n oolen boer met zienen staarken gent. Wat ha'w nich willen geewen, a'w den vechtersbaas ook ees 'n oogenslag hadden meugen dreagen! Mer woe vergreld konne blaazen, a'w em te nao kwammen. Alleenig as zienen baas sprök, dan leare zienen kop oop de egge en keek em met ziene donkere kraaloogen heel verstan-nig an. Wat zinen baas zea, dat begreep! Hee wus, woe 't vandage um göng, hee har dat a zo vaak met maakt. Asse de keuken heuren piepen, dan konne zo meewarig um kieken en 'n gerös stellend gebrom laoten heuren. Bang wasse nich, hee was nog nooit bang ewes. Mer dee kleanen daor in dee körve, dao hare beklag met. Nen vrömdn gent mos 't ees waogen um bi'j eer te kommen - hee zol em!

Nen groten, zwatten drom komp achter in 'n brook oop. Dat is Saossel. Hier en dao zit witte plekken tusken 't zwatte, 't zint de ganze. Nog 'n minuut of wat en dan wuns- ket ons 't volk gendag, dao wödt nog 't een en ander zeg aower in- zet en kondietsies en dan maakt de onze en dee van Saossel nen wied'n krink. Wi'j vente, meugt vuur an staon. De keuken wödt oet de kör- ve daon, zee zeukt voort de ganze- mooders oop, dee eere lange hälze oetsteekt aower 't jonge good.

Dao steet den gent van Saossel. Wat 'n kracht en mood glanst oet ziene fèele ogen. 'n Pa maol klapt e met de geweldige vlochn. „Woer is den vi'jand? Kom mer oop!"

Onzen gent knabbelt nog röstig op 'n kössien brood, dat de oole boer em toostoppen. Dan kikke rond, waarschouwt, nao 't schient, zien kroost um boeten de gevechtlinie te bliewen en... in de volgende se- conde hebt de twee meka met krommen nek in de vlochnknik greppen. Dan klinkt de släge met de lange vlochn, of i'j twee plank'n tegen meka houwt. Wat is den gent van Saossel nen baas! Lankzaam mer zeker drif hee met ziene on- möndige släge onzen gent achter- oet.

Het volk oet Saossel kan zien wil nich oop. „Hè, wat langt er ze em daor an met ziene hadde kneup! - Too mer, keerlken! Hee houwt em mien zeel nog beduzeld! - Wat gif e ze em! Hee houwt em de ribben kapot! Ik wol nich geern, dat ik dee kleppe oop de plette kreeg! Hee sleet er de beene nog onder hen. Too toch, jong, non köj em mooi raken!"

Bezaorgd kieke wi'j 'n ooln boer an. Wi'j zint bang, dat onzen gent 't vuur de eerste maal van zien leawen an de nötte krig. Mer hee griemket: „Wocht nog mer ees 'n half uur. Dit is nog mer 't begin!" Onzen gent schient te beseffen, datte diemaal met nen onklaoren te doon hef. Hee spaort ziene krachn mer asse niets too houwt, dan is 't ook raak. As 'n keteer verlopen is, geet e gennen tred meer terugge. 't Wödt non nen stried, woe now ees 'n enen, dan wier 'n andern de aowerhand hef. Dat doert zo 'n half uur. De twee genten begint meu te wödden, dat köj zeen an 't ofhangen van de vlochn. Mer op-

geven, dat nooit!"

„'t Lop 'n maol oop 'n ean", heu- ren ik de oole boer zeggen. „Past es oop, hee brenk nog andere pötte bi'j 't veur!" Hee hef 't onnoos zeg, of onzen gent schof rap zienen langen hals onder 't lief van zienen tegenstander, grip em bi'j 'n poot en begint dao zo niets an te trek- ken, dat 'n ander haos nich oop de been kan bliewen en der nich meer an denken kan nog kleppe met ziene vlochn te geewen.

Dee oet Saossel staot stomp ver- baasd. „Wat nen donder, wat nen slimmen hond", roopt ze „wat nen gemenen strek." Zee verwocht ie- der ogenblik, dat eeren gent 't ver- loop zal oethangen. Mer hee is tao. Nog 'n keteer doert den stried, dan gif den van Saossel 't oop en met de vlochn wied oet trekke de päöl, al wat 't halen kan.

As 'n inzet oet betaald is, nemp de oole boer zienen gent onder 'n linker aarm en geet oop 't hoes oop an. De donkere kraalogen kiekt wier effen driest as vanmiddag en aw te kot bi'j em komt, dan sist zienen bek wier van vergreldheid. Hee veult zik de könnik! Asse te- met in hoes komp, dan steet nen groten bak met haver vuur em klaor - en dee heffe ook wa ver- deend.

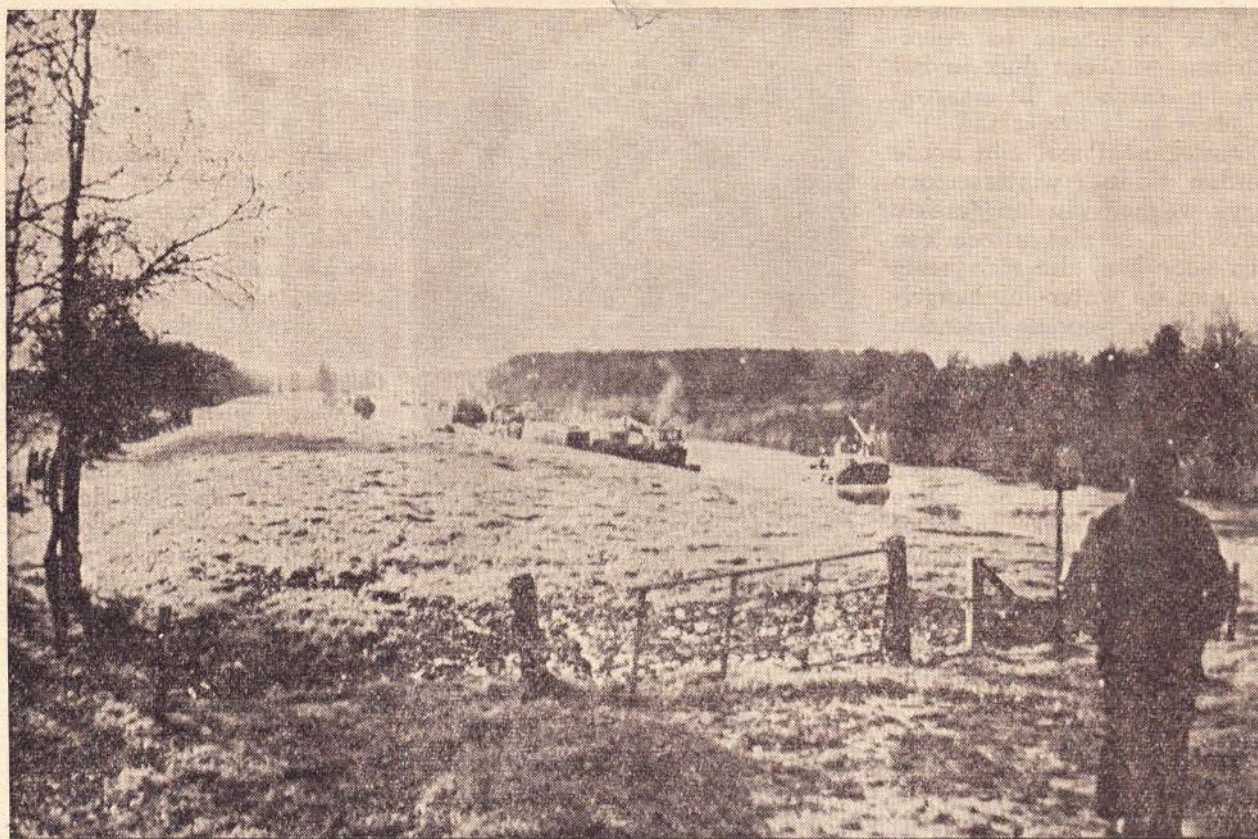
Twents geveltékén als souvenir

In de antiek-afdeling van de firma Heeringa te Almelo zag Uw Twentse Post enkele fraai gesne- den geveltekens. Desgevraagd ver- telde de heer Heeringa ons, dat de stijgende vraag naar een verant- woord Twente-souvenir hem op het idee heeft gebracht Twentse geveltekens in zijn antiek-afdeling op te nemen. De uitvoering is ori- gineel en de afmetingen zijn zo- danig, dat de geveltekens het in 't interieur van 'n woning uitstekend doen. Een lofwaardig initiatief.

Twents geveltékén als gevelversiering

De Hengelose VVV heeft het plan opgevat om 't aanbrengen van ge- veltekens op boerderijen en nieu- we woningen te stimuleren. Men wil contacten leggen met aanne- mers en architecten om aldus een oud Twents gebruik weer te doen herleven. Alle lof.

KANAAL-TWENTEKANAAL-TWENTE

Er vormde zich op het Twentekanaal een lange file wachtende schepen, toen vorige maand een dijk bezweek, waardoor grote hoeveelheden zand en slib, meegevoerd door het water uit de Schipbeek, ter hoogte van Diepenheim de doorgang in het kanaal gedurende enige weken geheel versperde.

Belangrijke scheepvaartroute. Eldorado voor roeiers, zeilers, hengelaars en natuurvrienden. Dat is het Twentekanaal voor Twente.

Hoe belangrijk als scheepvaartroute, kon men dit jaar bemerken toen in de barre wintermaanden januari - februari - maart zowel in Enschede als Hengelo tientallen schepen (in Hengelo vijfendertig) vele weken werkloos in de haven lagen, soms met drie boten naast elkaar. Onder normale weersomstandigheden voeren deze schepen af en aan met ladingen van zeer uiteenlopende aard en met zeer verschillende eindbestemmingen. Nog in november van dit jaar, enkele weken geleden dus, werden wij geconfronteerd met de betekenis van dit kanaal, n.l. toen bij Diepenheim een dijkdoorbraak plaats vond, waardoor het water van de Schipbeek met grote kracht in het Twentekanaal stroomde, e-

norme hoeveelheden zand en slib meevoerend, waardoor de scheepvaart in het kanaal volkomen werd gestremd. Er vormde zich 'n steeds langer wordende file van wachtende schepen; (zie foto boven). Met man en macht werd gewerkt aan 't dichten van de breuk (zie foto's volgende tekstpagina) en aan het uitbaggeren van het kanaal.

Voor wie van feiten houdt:

Door allerlei tegenwerkingen in de jaren twintig is het Twentekanaal nimmer in zijn oorspronkelijke opzet uitgevoerd. Op 26 maart 1929, nadat de plannen zodanig waren gewijzigd, dat schepen van 1150 ton het kanaal zouden kunnen bevaren, werd tot 't graven besloten. Op die dag werden in Twente de vlaggen uitgestoken.

1936 kwam het kanaalgedeelte van Zutphen naar Enschede gereed. Het behoort tot de grote waterstaat-

kundige werken in Nederland. Het kwam tot stand onder leiding van ir. dr. L. Wentholt. Het Twente-Rijnkanaal is nooit tot stand gekomen, omdat het stuk van Almelo tot Lobith niet werd gegraven. De zijtak tot Almelo is vele jaren tot enkele kilometers voor deze stad blijven steken. Eerst op 4 juli 1953 kon Almelo de vlag uitsteken. Op vele plaatsen: Hengelo, Enschede, Almelo en Goor zijn belangrijke industrieën langs de waterkant ontstaan.

De Belangengemeenschap Twente-Oost Gelderland heeft bij besluit van 20 okt. '61 een studie opgedragen over de wenselijkheid van de doortrekking van 't Twentekanaal naar het Mittellandkanaal.

Watersportbeoefenaars en hengelaars, die het Twentekanaal regelmatig opzoeken wanneer de r uit de maand is, zien met verlangen de dag tegemoet waarop ze hier

kanaal - Twentekanaal - Twente

(vervolg van pag. 9)

weer in een bootje of op een vissteigertje plaats kunnen nemen, terwijl vele zwemmers en zwemsters dromen van een duik in het brede water, ofschoon dit maar op enkele plaatsen is toegestaan.

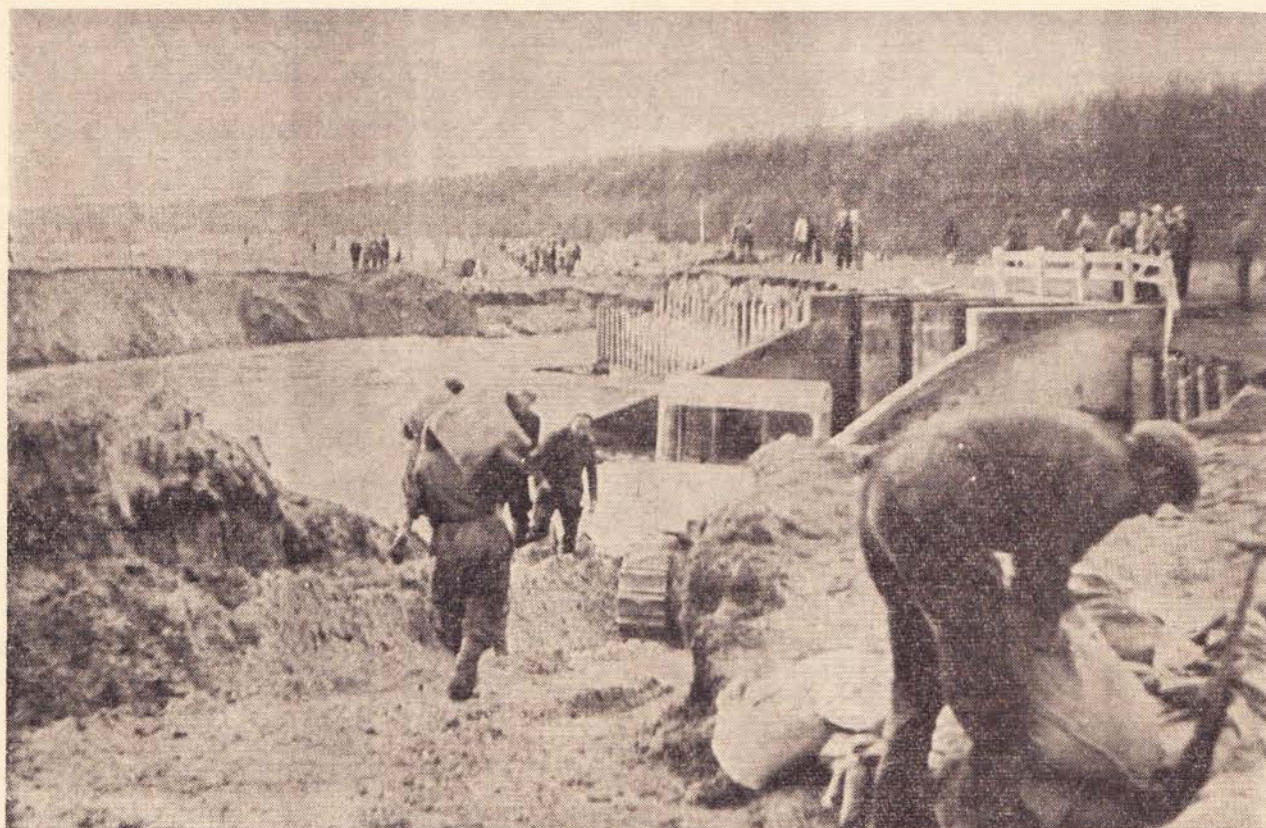
Het Twentekanaal met zijn brede rietboorden die in 't winterseizoen de indruk wekken van langgerekte stoppelvelden, is niet alleen een paradijs voor hen, die zich bezig houden met de water- of hengelsport, maar ook voor de vrienden der natuur. Als over een aantal maanden het groen weer gaat overheersen, het riet daarna weer bloei-aren draagt en vervolgens zaadpluimen vormt, dan genieten elke dag weer velen van de statige begroeiing van de grens van water en land, welke in lente en zomer boordevol gevogelte zit, karekieten en rietgorzen, welke laatste we hier ook in strenge winters nog

aan kunnen treffen. Een bezoek aan het Twentekanaal in deze tijd van het jaar moge een ontmoeting zijn met een natuur, die verward is, de belangstellende zal ontdekken dat het leven hier niet is gestorven.

Foto links: behalve zakken met zand werden ook brokken gewapend beton aangewend om het wilde wegstromen van 't water te beletten. De Schipbeek zoekt normaal zijn weg tussen Diepenheim en Lochem onder 't Twentekanaal door. Daarvoor zijn zware duikers aangebracht, drie naast elkaar. Wanneer de duikers het beekwater door een zeer hoge stand niet snel genoeg kunnen verwerken, bestaat de mogelijkheid dat een deel van dit water in het kanaal terecht komt. Daartoe heeft de waterstaat destijds naast de duiker een lage muur tussen 'n zijtak van de beek en 't kanaal aangelegd. Deze muur nu, die voor 'n geleidelijke lozing van 't water diende, is bezweken.

Wat deskundigen niet voor mogelijk hadden gehouden, geschiedde 19 nov. j.l. De overlaat tussen Schipbeek en Twentekanaal, een stevige constructie van beton en staal met aan weerszijden een aflopend stenen talud is door de zware waterdruk weggeduwd en in het kanaal terecht gekomen.

CULTURELE HORIGHEID (?)

Bij het bewoonbaar maken van de provincie dienen ook 't regionalisme functies toegekend

Er bestaat geen Overijsels volk

In tegenstelling tot de drie noordelijke provincies, die elk voor zich 'n eenheid vormen, zodat een Groninger bijvoorbeeld zich ook werkelijk "Groninger" kan voelen, is de provincie Overijssel (evenals Gelderland) verdeeld, en wel - zoals bekend - in 3 stukken: Twente, Salland en "de Kop".

Het besluit van de Staten van Overijssel - nu vijftien jaar geleden - om een provinciale vlag in te stellen, is in feite dan ook een idealistische daad geweest. Een vlag toch is het symbool van een volk. En er bestaat geen Overijsels volk.

Streekbewustzijn respecteren

We hebben geen enkel bezwaar tegen het bestaan van zo'n vlag. Wel tegen een streven waarbij men ons „'n vlag probeert op te dringen“, of - met andere woorden - waarbij men voorbijziet aan het streekbewustzijn in deze provincie. Vooral nu meerdere - op zich zelf eerbare - pogingen om 't provinciaal besef te stimuleren, geen succes opleveren (in de Gelders-Overijsselse Courant van 22 juli 1963 - editie Markelo - lezen wij: „Er bestaat nu eenmaal geen Overijsels volk, hoe verdienstelijk ook de pogingen zijn van „De Mars“, van het Jaarboek Overijssel en vooral van het provinciaal bestuur met zijn vele semi-officiële hulptroepen om de Overijsselaren tot zo'n volk samen te smeden“), vooral nú is het gevaar niet denkbeeldig dat men zich bij zijn „propagandistische“ activiteiten van ongezonde middelen gaat bedienen. In dit verband wezen wij in ons nummer van maart j.l. op een bedenkelijk geluid binnen de Culturele Raad voor Overijssel, n.l. het afwegen der kansen van een „concurrentie“-strijd tussen een gesubsidieerd, althans door de Culturele

Dagbladbericht: „Overijssel krijgt zijn beeldenroute. Van Emmeloord tot Enschede en van Deventer tot Hardenberg zullen er overal beeldhouwwerken verrijzen. Voor een werkelijk belangrijk beeldhouwwerk is f 200.000 echt niet te hoog. Overijssel kan er een internationale naam mee krijgen.“

Raad overgenomen „Overijssels Jaarboek“ dat niet voldoende afnemers heeft en een moeizaam bestaan leidt (de gemeente Hengelo besloot deze maand n.a.v. 'n daartoe door de Cult.Raad v. Ov. ingediend verzoek, 50 jaarboeken af te nemen om daardoor - voor de laatste maal - de uitgave te ondersteunen), en het Twents Jaarboek, dat in twee jaar tijds een begrip is geworden bij vele Twentenaren, eenvoudig, omdat het in 'n werkelijke behoefte voorziet.

Historie als bewijs van prioriteit

Bekend is het streekbesef van de Twenten, kort na de oorlog door de N.R.Crt. als volgt belicht: (Ommelander Braifkes, no 4, zomer 1963:) „'n Joar of wat noa oorlog

hef N.R.Crt. 'n bundel artikels verschenen loaten: „Provinciaal besef in de z.g. Randgewesten“. Van Overijssel staat der o.a.: „Wanneer de Overijsselaren met U spreken over het gebrek aan provinciale sfeer en bindingen in hun gewest, dan illustreren zij dat gaarne met de toelichting, dat de manometer de hoogste stijging van streekbesef registreert in Twente, waar de zelfbewuste man zich met niet geheel onverantwoorde trots op de borst slaat en zegt: Ik ben Twentenaar. Dat hij bovendien nog Overijsselaar is, zal hij uiteraard niet ontkennen, doch dat begrip wekt bij hem geen gevoelens van behaaglijkheid. Dat prikkelt natuurlijk de allround Overijsselaar enigzins.“ (Zie verder pag.13)

ENSCHDE

TELEVISIE
*
HOOR
APPARATEN
*
RADIO

Blijvende service!

Jan LANGKAMP
LANGESTR. 52 TEL. 4695 ENSCHDE

A. v. d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen • Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 — TEL. 10688

**voor goeie schoenen
bekend**

Heng.str. 16 — Oldenz.str. 93 — v. Loenshof 5

Diverse Rokspuiten
vanaf f 5.95 „Dressform”

Verstelbare pasbustes (naar maat),
kartelscharen, huish.scharen, coupeurs-
en coupeusescharen, stof.scharen, ra-
deerwieltsjes etc. etc

Zeer uitgebreide collectie knopen, ook voor
de boerendaansers. Voeringen, garen en band

J. Wagelaar & Zn

Van Loenshof 56-58 Tel. 5684

ENSCHDE

SALON Neurink

v.h. H. J. v. d. VEER

Dames-salon en Parfumerie
Haaksbergerstraat Enschede • Tel. 2876

Speciaal adres veur oew kleere

KIRCH'S
Berconhuis
de jas met karakter

Haverstr. 23
ENSCHDE

Nieuwstr. 22
HENGLO

Een **BRIL**, die werkelijk prettig zit
is gemaakt door

Remmelt Pit

Kalenderstraat 24-6 Enschede

Gramfoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK Nieuwstr. 57 Tel.
3909 Hengelo O.
RADIOKO C. F. Klaarstr. 28
Tel. 4863 Enschede

Electrische Hauptner
Veesscheer Aesculaap Econom
Machines: Wolseleij

Fijn-
slijperij **H. v. d. Meer en zn**
BLEEKERSTRAAT 18, ENSCHDE

Machinefabriek
ARENS & Zn

► tandwielen
Perikweg 52

Ook
Uw
adres **H. Zwier**

DAMES KAPSALON

Lipperkerkstr. 129 — Tel. 3159

alle boeken over
TWENTE
Van den Broek en Adolfs
Gronausestraat 5

PARAPLU-HUIS
D. Huckriede
Hengelosestr. 129

Voor
medaille,
krans, tak
of beker: bij ons slaagt u zeker
't Hoen
Ripperdastraat 2a, Enschede

Speciaal adres voor:
JUMPERS — VESTEN
BLOUSES
(OOK GROTE MATEN)
Hansen-Zelten
LANGESTR./HOEK OLDENZ.STR. (bij stopl.)

Coöp. Melkinrichting
LONNEKER-
producten zijn beter!

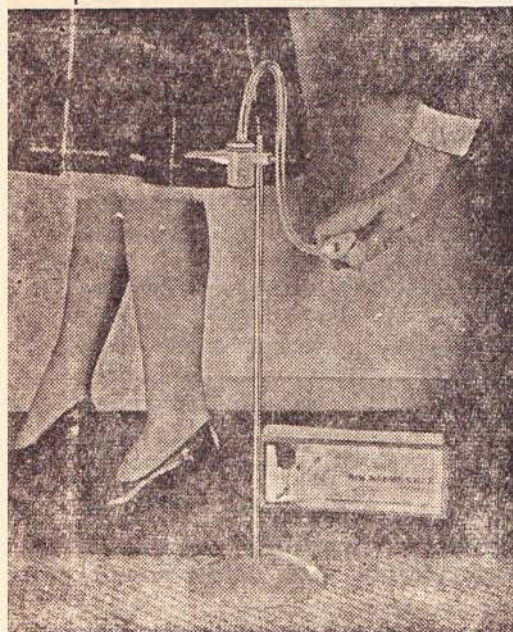
Biej 's leavens wit en 's leavens zwat
sprek aait 'n bleumke nög tot 't hart

BLOEMEN-
MAGAZIJN «Corona»
HENGELOSESTRAAT 156 • TELEFOON 3238

Uit
voor-
raad
lever-
baar: **BEIONTEGELS, BETON-**
SCHUTTINGEN, BETON-
PUTROOSTERS ENZ.
Bimsbetondakplaten, Keorwanden
Fa. J. H. Schuurink Binnenhaven 116
Telefoon: 3009

ADOLFS & PENNINK
de boekhandel t.o. 't postkantoor
studieboeken
pocketbooks - romans

Jan Stokkentre
Oude Metalen
Enschede

(Vervolg van vorige tekstpagina)

Bekend is ook (en in 't Overijssels maandblad „De Mars” van juni '62 hebben we het woordelijk kunnen lezen) „dat onze provinciale hoofd stad gaarne de historie te berde wil brengen als bewijs van prioriteit tegenover de jonge doch levendiger Twentse steden.”

Historie als tegenwicht

De historie nu een welwillend oor verlenend, beluisteren we dat deze streek - evenals Salland en Vollen hove - zich als historisch gegroeide eenheid vermocht te representeren in de persoon van een drost. Streven naar een herstel van het ambt „dorst van Twente” zou zinloos zijn, niet omdat 't erfelijk zou zijn belast, maar omdat bestuurlijke hervormingen in dit gewest 't ambt hier overbodig hebben gemaakt. 'n Lofwaardig streven echter achten wij het, wanneer het Twents regionalisme met behulp van zijn vele contact-mogelijkheden zou ijveren voor een mogelijkheid voor Twente, zich - waar zinvol - als eenheid te representeren. Een con-

ceptie daartoe is innerlijk aanwezig. Het ontbreken van een REPRESENTANT VAN TWENTE deed zich reeds meermalen gevoelen als een gemis, ondermeer - om een recent voorbeeld te noemen - bij het bezoek aan Twente van de toenmalige minister van O.K.enW. mr. J.M.L.Th. Cals, tijdens de strijd voor de vestiging van 'n technische hogeschool in deze streek. Echter ook in culturele aangelegen heden is 't gemis van 'n vertegenwoordiger, die gerechtvaardigde verlangens van streekgenoten - cultureel werkzaam in talloze Twentse verenigingen enz. - bij diverse bestuurlijke en uitvoerende instanties kan vertolken en behartigen, regelmatig voelbaar, om over soortgelijke behoeften op sociaal, economisch en industrieel gebied (sommige productie-eenheden, we denken voor Twente aan de textiel, worden vandaag in streekverband beoordeeld) hier maar niet uit te wijden. Voor Twentse verenigingen en activiteiten zou zo'n Representant verbindingsman en coördinator kunnen zijn. Het zelfde geldt uiteraard

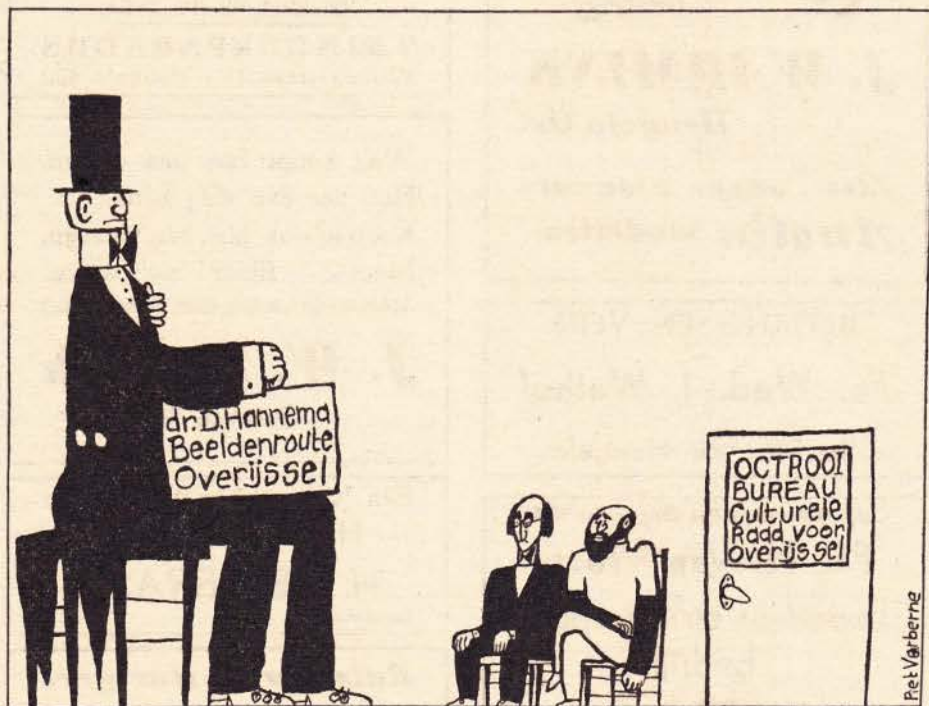
voor 'n Representant van Salland. Een juist (historisch) evenwicht zou kunnen worden verkregen tussen regio's onderling en tussen regio's en provinciaal werkzame organen. Aan een gevoelsmatig aanwezig eenheid zou zichtbaar gestalte zijn gegeven.

Hier ligt een zinvolle taak voor het regionalisme, dat - zoals dr. Linthorst Homan, lid van de Hoge Autoriteit van de KSG, op 19 sept. j.l. tijdens een ontmoeting tussen regionalisme en Europese integratie het formuleerde - „de opbloei van 'n gebied beoogt, of 't nu Groningen is of Europa, uit goeddeels eigen kracht, zodat 't naar binnen moderne taken kan nakomen en naar buiten waardevolle bijdragen kan leveren.”

Aanleiding tot dit artikel

Waar een Culturele Raad voor Overijssel exorbitante bedragen voor een route van beelden door Overijssel wel besteed acht (f 200.000 per beeld wordt echt niet teveel genoemd), daar vragen wij ons af, of bijvoorbeeld een zozeer door regionalisten begeerde „Twentse Akademie” (naar Fries voorbeeld), die de streekcultuur bestudeert en coördineert, nu niet eindelijk aan een eerste stap toe is. Een „Twentse Akademie”, die (wie wil ons - na kennisname van het onbeschoornde beeldenplan - de gedachte kwalijk nemen) tevens kan dienen als „CULTUREEL DEPARTEMENT” van een REPRESENTANT VAN TWENTE. Kunnen wij waardering opbrengen voor 'n tentoonstelling als „Beeldverhaal” - op initiatief van de Culturele Raad voor Overijssel tot stand gekomen, een negering van initiatieven, die binnen de regionale sfeer liggen, waarden wij niet. Wij vrezen dat 'n dergelijke negering besloten ligt in de constellatie van deze Raad, die zo weinig mogelijk banden wenst met cultureel werkzame verenigingen en kringen in de provincie. Wij vrezen tevens, dat de huidige groep ons steeds en bij „verrassing” zal confronteren met haar „culturele bedenksels”, waaraan wij in een soort culturele horigheid zijn onderworpen zolang we er maar genoeg mee nemen.

J. W. M. Gigengack

Dagbladbericht: „Het geniale plan voor een beeldenroute door Overijssel ontstond in het vindingrijke brein van dr. D. Hannema. De Culturele Raad voor Overijssel heeft dat alles nauwkeurig overdacht en een bijzonder fraai geschrift samengesteld over het plan, waarvoor voorlopig tien jaren zijn geraamd.”

Interregionale Uitgaven

Platenboek Overijssel	f 19,75
Buursink: Twente (platenboek)	27,50
Dingeldein: Twente in woord en beeld	14,50
Heitling: Westfalen een krentenbrood	10,50
Johanna van Buren: gedichten	2,90
mr. K. Schönfeld Wichers: Woordenboek Rijssen	6,—
Garriet Jan en Annegien, serie verhalen per deel	3,50
G. B. Vloedveld: Mans Kapbarg	3,50
Heitling: De Achterhoek	12,50
Jaarboek van Overijssel	12,50
Jaarboek van Overijssel, Cultuur en Historie	9,50
Jaarboek Twente	3,50
Reisboek voor Overijssel	2,75
Johanna van Buren: Krönnenzommer	2,25
Weustink: Rechts geschiedenis van Oldenzaal	12,50
Catho Elderink: Oet et laand van aler	4,—
mr. G. J. ter Kuile: De opkomst van Almelo en (omgeving)	4,90
Nuijens: De twee-talige mens (Borne)	19,50
Achter Rijn en IJssel	22,50
Van Wijngaarden: Met 'n aolen maester bij (n heerd)	8,90
mr. G. J. ter Kuile: Onze Overijsselse religieuze (poesie)	2,90
Drs. A. Hulshoff: Schattingsregister van Twente, (1475)	5,90
Het Overzicht na 1945	18,90
L. A. Stroink: Stad en Land van Twente	27,50
Gerard Werkman: Kent U Overijssel ook zo?	5,90
Twentse zingt: liederen van Berhege, met muziek	~95
Het Overzicht van 1925-1950	10,50
Dr. Boot: Van smiet- tot snel-spoel (Text.-gesch.)	5,90
Jhr. Van Coeverden: Huttenklaos	3,90
Lugar: De zingende stad (Hist. v. Deventer)	9,75
Dr. Kuiper: Huis en klooster St. Antonius, Albergen	9,50
Geologie van Twente (Uitg. Ned. geol. veren.)	3,25
Pottuffeln van Graads Lex Meuris	1,—
J. Gigengack: „Gredske“	3,25
J. Gigengack: De boetenste duusternis	3,95
Cas Oorthuys: Dit is Enschede (Contact foto-pocket)	3,90
Uilenberg: Uit het oude kabinet (Drenthe)	3,25
Stilma: Rondom de Holterberg	4,90
Ten Over jr.: Vergeten Overijsselse meesters	2,90
Wanink: Twents-Achterhoeks woordenboek met (gramm.)	3,95
IJzerman: Beeld en werkelijkheid van Tw.-Achterh. (textielind.)	8,80
Hazelaer: Giethoorn en het Overijsselse merengebied	6,90
Zandstra: Overijssel (Contact foto-pocket)	3,90
Zandstra: Zwervend door Nederl. dl. 1, waarin (Overijssel)	27,50
Een aantrekkelijk en aantrekkelijk Overijssel gratis publicatie	
Dr. K. Heeroma: Taalatlas van Oost-Nederland	9,50
Drs. Thom. J. de Vries: Geschiedenis van Zwolle	15,90
Fockema-Downer: Overijsselse plakkatenlijst (m. inleid. aantek.)	18,—
Dr. Slicher van Bath: Een samenleving onder spanning (Gesch. van het plattel. van Overijssel)	25,—
Doornink-Hoogenzaad: Kleine historie van Zutphen	2,25
Henriks. Grenzen v. Overijssel en Ov. gemeenten (van 1807-1842 in eigen beheer)	
Kiezebrink: Wandelingen door de oude Walburgis- (kerk te Zutphen)	2,25
Van Winter: Ministerialiteit en Ridderschap in (Gelre en Zutphen)	57,50
Ten Cate: Het archief van vergadering en convent (te Albergen)	5,50
De Vries: Transissalania illustrata. (Achter de IJssel begint het land)	4,50

voor zover leverbaar te verkrijgen

➤ **Almelo:**
Scholten's boekhandel
Grotestraat 116

➤ **Hengelo:**
boekhandel Broekhuis
Enschedeese straat 19

**Hengelo
werk-
woon-
en
winkel-
stad**

Meubelen — Tapijten
Gordijnen — Bedden

Morsinkhof

ENSCHEDESESTR. 16

R. Geerdes

GOUDSMID

Industriestr. 191 - Tel. 16737 - Hengelo

Gero-artikelen, Goud, Zilver,
Uurwerken en Keltum-Pleet.

**Automobiel-
bedrijf**

J. WARMINK

Hengelo Ov.

**Ziet onze nieuwste
Austin-modellen**

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

Opgericht 1845 Opgericht 1845

Fa. H. van Wezel

Expeditie- en Transport-
bedrijf

HENGELO (O.)

„Wiej veurt van allens“

Tel. 13650

Tel. 13650

OMEGA

KWEKKEBOOM JUWELIERS

ENSCHDEDE

HENGELO

Blaas eens
uit...

ga naar
de kapper

Alle parfumerie art.

**Gerrit
Wieffer**

Leeuwerikstr. 11

't Is ne oetgemaakte zaak:

„Wa'j ook koopt, 't is aaltied raak
a'j bij Elbert kieken gaot!“

Da's meer weerd as nen goeien raod

G. Elbert & Zn.

Rijwielen — Motoren — Bromfietsen
WAARBEKENWEG 54 — HENGELO (O.)

SPEELGOED

te kust en te keur

't **KINDERPARADIJS**

Willemstraat 35 - Hengelo (O.)

Wa'j koopt bij nen groten,
Hoo hee dan mag heten,
Koop ie ook bij nen kleanen,
Meer . . . fijner! mu'j weten.
Aowertuugt ow van dizze waarheid bi'j

J. W. Smeenk

Oelerweg 30

Een vakkundig adres voor
— Haarden en Kachels —

H. TER BRAAK

Bornsestraat 24

Tel. 16137

Ruischer en Hartgers

Veur elektrische apparaten

Radio en Televisie

Drienerstraat 4 - Tel. 14878 - Hengel

advertenties bekijken is bijna net zo gezellig als winkelen

KLOOTSCHHEETERSWEDSTRIED

Het Klootscheetersmälken

Met nen bas dansen ze tusken de täöfelkes duur - alman greep gauw zien glas, dat 't nich umtommeln - en onder 't „foeke, foeke” zungen ze:

Foekepotterij, foekepotterij,
Geef me 'n centjen, dan ga ik je [voorbeeld]

'k Heb zo lang met de foekepot ge- [lopen,

'k Heb geen geld om brood te kopen
Foekepotterij, foekepotterij,
Geef me een centje, dan ga ik je [voorbeeld]

Dao baowen in de hôte,
Dao hangt de spiel met wöste.
Vrouw, doo mi'j nen langen,
Lao dee kotten mer hangen
Foekepotterij, foekepotterij
Geef me 'n centje, dan ga ik je [voorbeeld]

„Wat mut dee snotneuzen hier?
Wel 'n krink van 'n kakstool nog oop 'n eers hef zitten, heurt hier nich. Der oet!” wödden der roopen en stuk of wat keerls grepen de vente a bi'j 'n kanshaken um ze de duur oet te beunen, mer dow zeg eenen van de jongs: „Bedaard an! Kiekt ees wa'k hier heb!” Daormet leute nen groten zak van de schollder glien, heul ne onderste baowen oop de taofel en... der rollen nen helen öpper metwöste oet. „Dee he'w van aowend oop gadder met 'n foekepot”, zegge. „Non mer rap 'n kookettel an 't haol, mi'j duch nen trad wos in de voes, dee zal ow wa lieken!”

„Hoera!” göng 't. De vente mochen gaon zitten, mer van 't foezelgleasken mossen ze ofbliewen.
Zee zetten zik an ne taofel in nen hook, keken eerst niejplichtig het gedoo van de groten an, mer zungen a gaauw met as geetelinge in 'n perenboom.

„En woer leup 't of?” wödder der an eumkestaofel vraoges, waar at ze stil as ne moes naor Dieks hadden zitten luustern totdat dee oopschöttelinge met nen foekepot naor binnen wadden kömnen.

„Woer 't ofleup? Met 'n twintigsten smet scheut ik um a vuurbiej en bie 'n viefentwintigsten smet mosse wiej um met 'n tukdook wenken, datte an de buurt was - zo wied wasse achter, 'n gezichte veer. Dow gaffe 't oop, de euje en de 2 lämmer göngen met naor Vassel!”

deur:
meester Vloedbeld

„Jao, jao, dat was nen tied!” begun ne andere besvaar. „Dat was eerst klootscheeten! Keerls as beume. En vandage an 'n dag he'j niks as zukke stoetenkeerlkes. Ees 'n maol -”

„Stilte!” wödden der ropen met ne stem as van nen iepron. Wee har dat ropen? Nöms anders as Stillen Bennaats! In 't begin van 'n aovend harre stil in zien heuk'ken zitten te preuwen, mer metzin wasse kuierig wödden, har met zungen as nen liester en daobi'j mangs de maot slaon met beide aarme - de leu kennen um nich wier en hadd'n d'r na völ wil an. Jao, den Jandoedel dot wat!

„Stilte!” zegge nog 'n maol. „Hier” hee wees oop de eumkestaofel - „hier zeit ze: vrogger ha'j keerls as beume en vandage an 'n dag ha'j allenig mer stoetenkeerlkes. Non za'k ees laoten zeen, wat zo'n stoetenkeerlken kan!” Hee zetten twee steule oop keerlslengte van meka, lea de veute oop 'n enen ean en 'n kop oop 'n andern stoel. Daor lag hee non, zo liek as ne plank, en zeg tegen de veer vente: „Komt ees hier. - Zo, gaot mi'j non mer oop 't lief zitten.”

De oopschöttelinge zett'n zik vuurzichtig oop beene, boek en bös - te hope mochen ze wa 450 pond wegen - en zonder duur te zwokken heul Bennaats dat 'n Vaderonze te bidden oet. Stomp verbaasd keken de andern too. Oop ees wippen Bennaats het lief in de heugte, de

vente, dee daor nich oop verdach wadden, tommeln der of en rollen aower de vloer. Bennaats mos ter um, lachen, hee kwam in de been, göng naor ziene plaats, nöm 't glas, drönk 't er schoon oet en zeg tegen de eumkes en besvaars: „Zo, non i'jleu mer vandan aower dee keerls as beume in besmoders tieden!”

„Ursus oet Quo Vadis is ter niks bi'j!” lachen meesters Wilm. „En non heffe nog nich ees wos had! Mer,” zegge tegen mi'j, „alleerdagens wadden 't ook almaol gen stoetenkeerlkes Daor ha'j bi'jvuurbeeld de drie Dieksen. Daor he'k 'n riemsel oop maakt en dat wi'k now ees efkes vuurdreagen.” Hee stön oop. „Leu,” zegge, „ik wol 'n stuk vuurdeagen aower den Stried van de drie Dieksen oet Tubbighe, daor zölt vuural de ool leu nog wa wil an hebben.” Daormet halen hee 'n pa vel pampier oet 'n tuk en begön:

„Den stried van de drie Dieksen.” Doo hee klaor was met ziene vuurdracht, klappen alns in de han, de oole besvaars het hardste en de jonge keerls zungen van „Wee har dat ooit van Wilm edach, dat hee 't zoo mooi had vuur ebrach -” en in dee bedriewen kwammen grote schöttels met wos oop de taofel en ieder kreeg, nen trad oop de voes. De eumkes kuiern nich meer, 't ammonika zweeg, de jonge leu gaffen 't zingen der an en alman göng an 't achielen - de besvaars leup 't vet langs 'n kin!

Dow ze der met klaor wadden, begönnen de jonge keerls te zingen van „wi'j gaot nog nich nao hoes, nog lange nich -” en as dat zungen wödt, dan köj der oop an, dat 't feest oop 'n ean lop. De gleaskes wödden nog eenmaal vol daon en dan meenen Bets Dieks 't was non good wes en 't wödden tied, um of te kloppen. Vuur de leste maol deuden ze meka bescheed, zungen van 't is mooi ewes, t is mooi ewes' dan stönnen ze oop en göngen bi'j (zie verder volgende tekstpagina)

Hengelo

Empo-Humber-Vestingrijwielen

Rijwielhandel en Reparatieinrichting

v. Merksteijn

Tuindorpstr. 18-20, HENGELO

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

**Haarden en
Kachels**

A.H.K. Knop
OLDEWALDESTR. 31
HENGELO

Gereedschappen, IJzerwaren, Huish. art.

BLOEMENMAGAZIJN

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38 — Brinkstraat 1a

Speciale bakkerij

TH. J. TE KAATH

Heerlijke Koek, Banket en Gebak

- ▲ Krabbenbosplein 12
- ▲ Oude Postweg 8
- ▲ Schumannstr 18

Weemenstraat en Kotmansweg - Hengelo

BOERENLEENBANK

Hengelo (O.)

verzorgt alle bankzaken

Parallelweg L.S. Telefoon 7366

H. J. Krakkers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. **Hengelo** 2964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

Bult's Slagerij

**VOOR VLEES
EN VLEESWAREN**

WEEMENSTR. 12, TEL. 2752

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

W.W.W.

ZIEKENFONDS- EN NEZIFO-LEDEN
20 proc. korting

N. V. Garage DESTER

Off. Gen. Motors Dealer

Vauxhall Bedford Pontiac

Modern doorsmeerstation

Enschedesestraat 130-140, Hengelo

voor
DANSLES
Drienerstraat 37

VERSTEEG's veerve

veur hoes en earve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 2207

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.

Altijd goedkoop

HET HUIS VOOR EXCLUSIEVE DAMESKLEDING

- MEUBELN
- TAPIJTEN
- BEDDEN

Van Dijk voor de moderne
woninginrichting! I
MARKTSTR. 15

Automobielfabriek

ERNÉ

Deldenstr 42
Tel. 2120

vanaf:
f 3799

**FIAT
500**

Bonneterie SPECIAAL-
ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Molenstr. 5, Tel. 7382, Hengelo

**hengelo's
bier
pompvers**

Kuiern um 'n heerd

3)

Vervolg

Oonderdewiel Dieka de keender naor ber brenk, in dee bedriewen beut Gait-Jan 't veur. Um de gleunige aske bouwen hee van hadde lange törve nen onwiezen baoken. Eerst kump oet den hollen baoken wat rook. Den wödden met de minuut dikker. Wiej zit in nen krink um de wörme plaat en kiekt het „proces“ met stille belangstelling an, schoonwal wiej van de vuurten wa wussen, woe dat non veerder gaon zol. Dat kwam aait oet: as d'n rook 'n zetjen köldert har oet den törfbaoken, slingern der in ees as nen löchen 'n rood vlämken oet, flakkern 'n pa maol onzeker en was wier vot. 'n Niej vlämken flikkert oop, haolt 't 'n ogenslag langer vol as 't veurige en geet dan ook onder in rook en smook. „Het krig em wa!“ zeg Gait-Jan, „voort zöj ees wat zeen!

Hee har 't onnoos zeg, of - 't leek wa, dat e met beziene was begötten - floep, dao stön 't inwennige van 'n baoken in volle gloria. Ne stekvlam klum der oet en maken daorbij 'n gebrul, of tien ieprons an 't böllen wadden. „Zo, non köw der wier verkeren“, zea Gait-Jan; hee haalt ziene grote Duutske piep oet de taske, stopt oet nen groten tabaksbuul, slöt 't in 'n braand en griemket geneuglik vuur zik hen. Kuiern hoeft Gait-Jan nich. Dat löt e aower an Graads. Den is 'n ooldsten en n wiesten. Graads spuj now en dan in 't veur - hee gebroeken em koold - har 't rechter been aower de knee van 't linker slagen en kik zo'n luk verleuren langs 'n snoeten van zienen klomp in de vlammen.

Oonderdewiel Dieka zik non ook bije 't veur zett'n, 'n käörfk'n tuffel

Klootscheeterswedstried

l öppelkes- de duur oet, dee wied wagens lös stön. En achter ieder köppelken an teug nen dikken kwalm tebaksrook naor boeten.....

(En hiermet is dit verhaal oet. Meesters Wilms vuurdrach zette wiej in 't kommende nummer.)

oop de knee, vrög Gait-Jan: „Wat denk i'j van de gebuurtenissen in de grote weald, Graads?“

De boer wil Graads an 't proffen-ziejen hebben, dachen wiej. Gait-Jan har oons al ees verteeld, dat zienen naober veuroet har zeen, dat gen een van de zöns van de Duutse keizer (hee har der wa zeuven) op 'n troon zol kommn. En met de keizer zol 't nog zo wied kommen, dat e zien riek van nen dleepoot kon aowerzeen. Later, nao 'n eersten wereldoorlog, doo Duutslan ne republiek wödden en Willem II in Doorn zat te koekeloeren, hek vaak an de proffenziej van Graads mutten denkn, vertöllen Gait-Jan. En - zea e der naodruekelik bieje: „A'k 't zölf nich beleawd har, zo'k 't nich geleuwen; mien twee oldere breurs hebt de prof enzi'j ok menigmaol oet Graads zien mond e-heurd; zee könt getuugen, dat het zuvere koffie is.“

Es zo mut 't oole Graads nog völ meer veuroet hebben zeen. Gait-Jan har 't almaol nich ontholen können, mer hee wus nog wa dat Graads ok den vreseliken wereldoorlog vuurspell'n, den in 't oost'n zol beginnen; dan zollen der zo völ soldaoten aower de klinke gaon, dat ne moder eere dochter an 't raam zol ropen en zeggen: „Wicht, kom ees gauw hier, dao geet nen keerl vuurbij!“

Wiej wadden in de lach schötten, mer Gait-Jan vertrök daorbij gin spier van 't gezichte: „'t Is oetkömnen“, har e zegd. „'n Eersten wereldoorlog begön in 't Oosten (Servië), 'n tweeden ook (Polen). Alleen de manleu zint nich betuun wodden, mer dat is dan ook mer 'n geluk veur de meaks...“

Iejleu begriep wa, dat ok wiej non naa niejplichtig wadden nao wat Graads vanaomd vuurspellen zol. „De gebuurtenissen in de grote weald“, vraog iej, Gait-Jan. Jao, jao, wat kank oe daor van zegg'n.“ Naober Graads spi'jen in 't veur en nemt oons op van kop tot teen. „Och jao“, zeg Gait-Jan; „ik hebb oe geels nich verteeld wat dee keerls hier mut. Dat bint twee man van 'n Twents maondblad, mu'j

weten. 'n Maondblad dat schrif aower allerhaande dinge in oonze strekke: aower aole gebroeken zo-as 't midwinterhoornblaazen, aower 't klootscheeten...“

„Is 't waar?“ vrög Graads; „schriewt dee leu ook aower 't klootscheeten?“

„Jao“, zeg Dieka. „Dat hebt ze oons zölm verteeld.“

„Klopt wa“, zeg ook Hennik. En um te vuurkommen dat 't oole Graads aower 't klootscheeten zol beginnen, nemp de jong meteen 'n draod van 't gesprek wier op: „De gebuurtenissen in de grote weald, Graads; laot dee leu van de krant mer ees heuren, woo of iej mangs de dinge zeet.“

Wier kik Graads 'n luk verleuren langs 'n snoeten van zienen klomp in de vlammen. Iej heuren 'n tiedken niks aans as 't tikken van de grote klok en 't rammeln van de koo-ketten oop de del.

„De grote weald, zoa'k ne duudelik zee, krig 'n niej gezichte“, begun Graads. Ik wil nich an de weurde in 'n Biebel kommen, den zeg, dat den zundeval van de eerste meansen de weald tot een tranendal hef emaaft, mer der kump nen tied dat de leu de traonen met 'n tukdook of zölt wiskien umdat ze leert zölt hebben eere newesten te achten, de meansen leef te hebben en vriej te laoten. Nee, het is gin paradijs oop eerde wak zee, mer ne bettere weald met verstantige leu. Veur mien ogen zee'k de jaoren verbij gaon dee achter en vuur ons ligt: de tied van Karel den Groten, de tied van Napoleon, 'n eersten wereldoorlog en 'n tweeden. De twintigste eeuw. En 't wodt aals mer better. De leu denkt nich allenig mer an zik zölf, an eegen hoes, daorp of stad. An eegen laandstrek. Zee denkt in weald-verbaand. Völ blif bewaard. Ik zee in de één-en-twintigste eeuw nog klootscheeters. Ik zee..“

Op dat moment löt Dieka de tuffeln, dee zee of har scheld, van 'n scholdook in 'n emmer water glien. Dat gaf nen helen ploons. Graads was zien inspirasie kwiet..“

Motel Gleunige Tuffeln - JAN KOLSTE - Enschedesestraat 205, Hengelo (O.)Coöp. Boerenleenbank
DELLENAlle Bankzaken
SPOORSTRAAT 9 - TEL. 05407-437

Boerenboend in Boorn

vanaf 1896

De boeren van Hettum, Hassel, Zeendern
[en Boorn]
Bint a 60 Jaer naer 'n Boend hen egaon.
Ook dee van Buur'n, Gammelke en Aozel
Tot an de wiedlôchtigsten eet Seosel.
Waarom z'oot Boorn 't voor én 'n kuunst-
[mest haalt?]
Umdat oer 'n BOEND zo goed bevaalt!!

Spaar bij de

BOERENLEENBANK
Haaksbergen

Kassier

H. H. Rouwenhorst

Wie helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede umgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 3041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Spaar mee bij de BoerenleenbankBoerenleenbank
Oldenzaal

de spaarbank voor iedereen
3-3 $\frac{3}{4}$ procent over al Uw
SPAARTEGOED
Telefoon 2580 — Giro 892439

Boerenleenbank

ROSSUM

verzorgt
alle
bankzaken

Telefoon: 05411/210

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

BOERENLEENBANK

Lattrop

Spaarbank — Alle Bankzaken

BOERENLEENBANK
DEURNINGEN

- Direkt opvraagbaar spaargeld
- Deposito spaargeld

SPAREN | Boerenleenbank

Bij te
DE **Ootmarsum**

Boerenleenbank

Denekamp

de spaarbank
voor het platteland

BOERENLEENBANK

Saasveld

Hoogste spaarrente, Voordelige voorschot- en credietleningen. Verzorgt al Uw Bankzaken.

Coöp. Boerenleenbank
„LOSSER”

Hoge rente voor al Uw ingelegde spaargelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

't Allerfijnste product

COÖP. ZUIVELFABRIEK
EN MELKINRICHTING
„BORNE”

Voor Melk, Melkpoeder, Boter en Kaas

Coöp. Zuivelfabriek
„VOLHARDING”
DENEKAMP

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten, Credieten en lopend rekeningverkeer.

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
NOTTER-ZUNA en RIJSEN

Tel. 05480-2268 - Giro 837983
Het adres voor hooi en stroo

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

- De SPAARBANK
- verder alle BANKZAKEN

ALMAN is 't hier met ees
vuur goo botter en goo kees
Coöperatieve Zuivelfabriek
Concordia-Bornerbroek

Boerenleenbank
LANGEVEEN

Hoge rente voor al Uw ingelegde
SPAARGELDEN. Voordelige rente
voor credieten en voorschotten.

Hoogste rente over Uw spaarlegoed

BOEK. bespreking

„Drömmelgaorn”

De leu, die vergangen zomer in Raosfeld ewes zunt - oet Twèente waren der völs te weinig! - hebt mèerken können, dat der de leste tied völ an grenskontacten edaon is, benaamd tusken den Geldersen Achterhook en West-Meunsterlaand. Eén van de bewiezen daorvan is et beuksken „Drömmelgaorn”, dat in Bookholt oet is egeven, en dat deur Fritz Lindenberg bie mekare is egadderd. A’j non wet, dat „Drömmelgaorn” vrogger de restkes en stetkes waren, die der bie ’t waewen aover schötten, en die dan wier in mekaar edraeid worden, um d’r nog wat van te maken, dan kö’j al zo’n luk naogaon, dat der in dit beuksken van alles en nog wat steet. Riemkes en leedkes, räödselkes en spölverskes, weersprökken en oftelverskes, en gaot zo mer wieder. Der zint der völle bie, die ok hier in Twèente bekend zunt, en a’w in et beuksken zit te blaen, dan dut et allemaol heel kundig an. Ik doo mer zo ’ne greppe hier en daor:

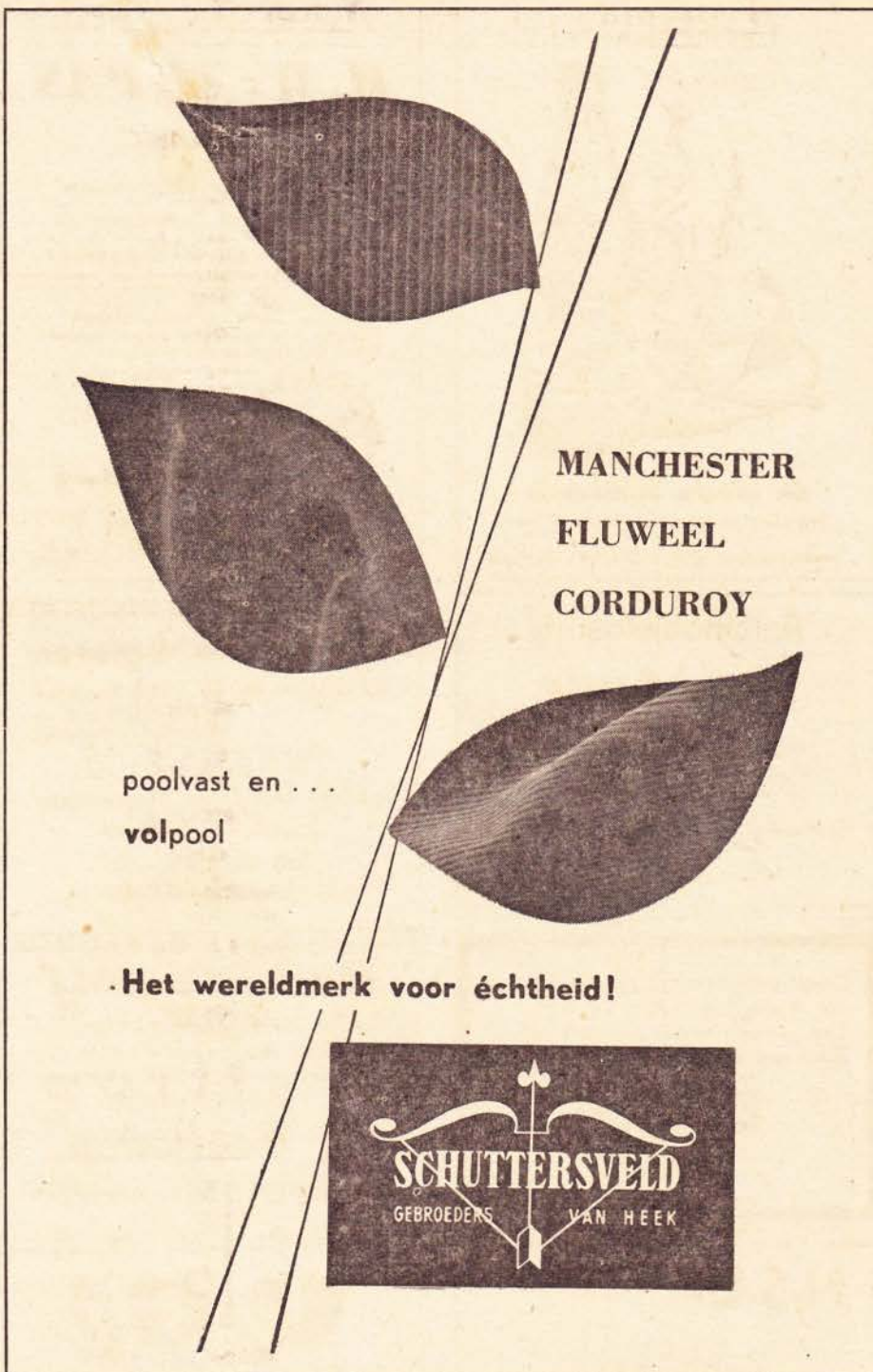
„Susa susa kindeken,
„Päpken steet in ’t spindeken...”

„Sunterklaos den hilligen man
„trekt zienen besten Sabbat(!) an,
„rit daor met nao Amsterdam,
„van Amsterdam nao Spanien...”
e.z.w.

„Dages geet et klipp-klapp,
„un ’s nachens steet ’t veur ’t bed-
[de en gaapt,
„rao rao, wat is dat?”

„Vastenaovand is ’nen gek,
„Paosen is een eierbek,
„Pinkstern is ’nen groten Hear,
„Sunte Jan den breg de zomer
[weer...”

Daansleedkes staot der ok al in, de Driekesman en de Hokseburger, de Fikshoond en „Lot is dood”, allemaole kleenkt ze oons bekèend in de oorne. De vrouwleu komt der neet aaltied zo bes of: „Vrouwleu bint net boordenkneupkes, lastig mer onmisbaar” of: „Vrouwleu bunt net as Sieppeln, se brengt di’j eentieds an ’t hulen.”

**MANCHESTER
FLUWEEL
CORDUROY**

poolvast en ...
volpool

Het wereldmerk voor échtheid!

Een heel mooi aowerzetten van Schiller zien „Leed van de Klokke” kö’j der ok in veenden, en wat heel plezierig is, der staot behalven gedichkes van Meunsterlaanders ok stukskes in van Achterhookse dichters, van Bernard Stegeman, van Keuper (Jan Willem uut ’t Goor), en een paar heel mooie dinge van Krosenbrink, zo as „De wörg’nde stad”. Ze hebt ’t dus met die grenskontakten neet bie weurde elaoen,

der zunt ok daoden oet voort kommen, en wiejleu könt der een vuurbeeld an nemmen, um ok met aandern te hope an zukke dinger te beginnen. Der is nog völ, wat vaste eleg kan en mut worden; Meester Vloedbeld hef der al heel wat an edaon, en as wie op zienen aard wieder wilt gaon, dan he’w nog heel wat vuur de böste. En „Drömmelgaorn” kan oons wiezen, woo of et ók kan. (J. Vredenberg)

FORMELTA**de ideale koffiemelk**

Verkrijgbaar in flessen van 230 en 400 gram

Verkoopkantoor „MULTIFARM" Boekele

N.V. Aanneming-Mij. vh.
H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
 Gewapend Betonbouw
 Grond- Water- en Wegenbouw

Tukkers... mag ik effen 't woord?
 Smiet oew geeld nich oever boord
 Tukkers... a'k oe raon mag... spoort!
 Geo'j daor almaal met akkoord?

Breng dan

oew geeld

naor de

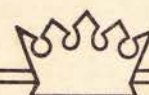
Nutsspaarbaank

Now 3 1/2 pct rente

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 - HENGEL

**GOED HUISHOUDEN
 MET
 JORZOLINO
 HUISHOUDGOED**

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN**JORDAAN - TER WEEME N.V.****HAAKSBERGEN**

Automobielbedrijf

Van Laar

en

Feijten

Enschedesestraat 127 - Tel. 3983 - Hengelo

DAF**Henny J. v. Egteren**

C.F. Klaarstr. 18a - Tel. 2365 - Enschede

Lid van de Selectiegroep van
Nederlandse Dameskappers

Gedipl. Dames- en Herenkapper

Manicure - Pedicure

Schoonheidsspecialist

Medisch gedipl. Haarkundige

N.V. Automobielbedrijf

BLEEKER

● OPEL

● CHEVROLET

● OLDSMOBILE

TELEFOON 2623-4500 HENGEL

Oonz' naober vreug: waar hes dat 'kof
 dee mooie kleeer' van zükke stof.
 Den pasvorm is óók heelmaal óf!
 Zu'k spul hef bloos nog Bischoff.

Bischoff

Hengelo

Doe het zelf

Wij leveren hiervoor P.V.C. vloer- en
 wandtegels (reeds vanaf fl 5.80 p. m²),
 plakplastics, mozaiek, lijmen, beits etc.

VLOERENBEDRIJF**F. Boerkamp**

Jos. Haydnlaan 60 - Tel. 14064

Hengelo (O.)

Erica-Service

Doe het zelf en maak van
 Uw tuin een LUSTHOF.

Kosteloos maakt ERICA voor
 U een grondplan.

Vraagt inlichtingen:

ERICA-siertuinentrum

BORNE, direct achter 't station.
 De mooiste kwekerijen in Twente

N.S.U.

— Quickly —
 reeds vanaf f 485.—.

Importeur: TAMI N.V. Delden**VéGé**voor ^U/_W levensmiddelen

guller met zegels... guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
 10 % kort. in geldzegels

AUTOMOBIELBEDRIJF**W. Noordegraaf**

Oldenzaalsestr. 19 - Tel. 4444 - Hengelo (O.)

off. FORD dealer

HET SPEELGOEDPALEIS**Teutelink**

Enschedesestr. 22, Hengelo

**Coop. „De Landbouw" W.A.
 GOOR**

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-
 contrôle, Meststoffen, Brand-
 stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
 Kruidenierswaren, Landbouw-
 werkzaamheden enz.